

АЛІЯНТИ ПРИЗНАЛИ УКРАЇНСЬКУ МИРОВУ ДЕЛЕГАЦІЮ: СПРАВА УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО НЕПОРОЗУМІННЯ НА МИРОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ

ЯПОНЦІ ВИМОРДУВАЛИ 10 ТИСЯЧ КОРЕАНЦІВ В ЧАСІ ПОВСТАНЬ В КОРЕЇ

Тринадцять тисяч корейських патріотів мучить ся по японських в'язницях.

ВИСОКИЙ УРЯДНИК РОБИТЬ ПОРІВНЯННЯ

Каже, що панує в Японії в Корей ріднасть ся німецьким жорстокостям.

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on May 3rd, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Вашингтон, 3. мая. — Десять тисяч Корейців замордовано а тринадцять тисяч мучить ся по японських в'язницях від хвилювання, як в Корей почала ся революція за признання тому країні незалежності. Тану заяву зробив др. Сінган Рі, міністер внутрішніх справ провінційного незалежного корейського правління.

„Японські державні урядники, які находять ся в Америкі — говорив др. Рі — не допустили до оголошення листів в тім краю, яку переслали тут зі Шангаю. Мимо того удало ся тут переслати кабелі-телеграми, які тепер зістали потверджені, що Японці вимордували 10,000 а зааротували до в'язниць 30,000 Корейців. А в'язниці в Японії означає те саме, що смерть, то не відряду, але серед пенітенціанних мук і тортуровань.“

„Японці поналили церкви, поналили села і вирізали мущин, жінок і дітей. Перешукують доми місіонарів а мешканців тих доми замикано по в'язницях. Жінки зовсім нагі голено в білий дивний вузлицяміст а одній маленькій дівчинці, яка держала таблицю з написом про права корейського народу, японський жовнір відрізав обі руки.“

„Така є історія японського панування в Корей. І власне одне таке саме панування в старій світі власне тепер скінчило ся і тепер наш народ просить о поміч в великій боротьбі проти тих „азійських Прусаків“. Ми є свята переконані, що остаточно імперіялістична і милитарна автократія Японії буде зломана як зістала зломана така сама автократія в Європі.“

Дальше бесідував письменник барона Макіно, голови японської мирової делегації в Парижі, який заявив, що „Японія ніколи не зломала даного слова і ніколи його не зломить“.

МІСТО МОНАХІВ ВІДБРАНО ВІД ВІЙСК БОЛЬШЕВИКІВ

Війська правительства прогна-ли червоних.

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on May 3rd, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Париж, 3. мая. — Військо барнарского правительства вчора по-пудили здобути столицю Банарій. Монахів від большевиків, як про то доносять шийші телеграми.

КОЖДОГО МІСЯЦА ВЕРТАТИ МЕ ДО АМЕРИКИ 300.000 ЖОВНІРІВ; ОСТАННИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ЖОВНІР ПОВЕРНЕ ДОМІВ В МІСЯЦІ ЖОВТНЯ

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on May 3rd, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Вашингтон, 3. мая. — Як слідно з плянів американського генерального штабу щодо повороту американської армії з Франції, кожного місяця має перевозити ся по 300,000 жовнірів і той спосіб при кінці місяця жовнір останній американський жовнір буде вже з поворотом в дома. То означає, що всі американські жовніри, а військом тільки окупационній армії, вернуть домів до кінця місяця вересня, а протягом місяця жовнір буде відіслати ся домів окупационну армію. Отже оголошено є признакою, що американської армії зовсім не буде уживати ся до приневолення ніяких територіальних рішень мирової конференції і що американська армія в тім тілі не буде спільно поступати з арміями Англії, Франції або Бельгії. Злучені держави не мають ніякого союзу з тими державами і тому та обставина має ізолювати американської армії від дальшої служби в Європі.

ВІСТЬ ЩО БОЛЬШЕВИКИ ЛИШАЮТЬ ПЕТРОГРАД

Втрата Олонця причиною, що большевики мусять виню-сити ся зі столиці.

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on May 3rd, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Лондон, 3. мая. — Як доносять з „достовірних жерел“ телеграми з Гельсінфорку, московські большевики з постіхом опорожниють місто Петроград.

„Доносьть, що з міста виласить ся багато мешканців а правительство видало строїї зарядження аби не допустити до відома народу про утрату міста Олонця.“

Місто Олоонець, яке находить ся 110 миль на північній сході від Петрограду дістало ся послідної перелі в руки фінляндської армії. Утрату того міста незвичайно ослабила становище большевиків зі сходу і від півночі.

Губернія Олоонець в головній мірі є замешкана Карелійцями, які дуже дорожо відносять ся до большевиків і злучили ся з Фінляндцями. Здовж мурманського залізничного шляху большевицькі війська від натиском аліантів були примушені відступити до нових становищ, положених 30 миль на заході від Петрограду на західнім березі озера Онега.

ФРАНЦУСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ЗВІЛЬНИТЬ ПОЛОНЕНИХ НІМЦІВ

Про се доносять парижські денники.

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on May 3rd, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Париж, 3. мая. — Як доносять парижські денники, на підставі умов договору між німецькими полоненими з Франції має відіслати ся до Німеччини. Вони на підставі договору завішено оружжя до сеї пори оставали у французькій полоні. За се Німеччина має зобов'язати ся відіслати до Франції означене число фахових робітників, які будуть звільнені при відбудові зруйнованих віділоу дістріктів.

АРМІЯ КОЛЧАКА РОЗБИТА

Большевики знищили сибірську армію.

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on May 3rd, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Лондон, 3. мая. — Четверта сибірська армія генерала Колчака зістала цілковито розбита большевиками на північній сході від Оренбурга, як про то доносять московська бездротна телеграма. Большевики доносять, що взяли 1,500 полонених а 600 інших загано вістрем багнетів у руку.

Тасама телеграма доносить, що большевицька армія на фронті мурманським була приневолена зарядити дальший відступ на південно.

НІМЕЧЧИНА ДІСТАЛА П'ЯТНАЙЦЯТЬ ДНІВ ЧАСУ НА ВІДПОВІДЬ

Підводи німецькі наблі пере-ходять на власність всіх аліантів.

НІМЦІ ЗАДЕРЖАТЬ КІЛЬСЬКИЙ КАНАЛ

Однак плавба по нїм буде на-ходити ся під міждер-жавною контролею.

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on May 3rd, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Париж, 3. мая. — Президент Вілсон, преміер Лойд Джордж та Клемансо остаточно порішили справу німецьких південних каблїт. У рішенні задово в тім зміслі, що підводи каблї є частинною воєнною добіччю і вони належать ся тому, хто її здобув.

В мировий договір не зазначено зовсім того, як має ся розпорядити тими каблїями з винятком лише того, що вони неперестати бути власністю Німеччини а переходять на власність п'яти великих держав.

Рада трех таксамо порішила справу Кільського каналу. Німеччина правдоподібно остале властивієм того каналу, але планова по нїм буде находити ся під міждержавною контролею.

Німці мусять предложити всі свої проти-пропозиції щодо мирового договору протягом п'ятнадцяти днів від того дня рахувати, котрого ім вручено мировий договір. Однак аліанці застерегли, що той рішень буде мїт бути продовжений.

Заявлено, що справа поділу німецьких воєнних кораблів є чисто приватним питанням кожного з аліантів. В мировий договір говорять се тільки про те, що Німеччина має віддати аліантам свою воєнну флоту. Аліанти описали вже самі поміж собою мають рішити, що має стати ся з забороненими кораблями. То рішенє має дає розуміння, що не порішено всі кораблі затопити, як того домагала ся Америка. По розділі німецьких воєнних кораблів поміж аліантів кожда держава вже рішуть, що має зробити зі своєю пайкою. Загально панує переконанє, що Італія і Франція придуать німецькі воєні кораблі до своєї власної флоты а Англія, загорода то зробити, знищити ту часть німецьких кораблів через затопленє, яка принаєтї в часі поділу.

УБИТО 50 ЖИДІВ В ЧАСІ ПОГРОМУ

Сорон винено до в'язниці, 3 жінки бичовано, а одну до-ведено до божевілля.

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on May 3rd, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Лондон, 3. мая. — Як оголошує єврейське бюро, в часі погрому в місті Пінск замордовано 56 жидів. Сорок осіб вкинено до в'язниці і такі їх брутално масакровано а три жінки збито до нестями налками а четверта наслідком тортур понала в божевілля.

Синагоги в Пінску зачинено а жидів силою приневолено ся до праці. Військові провідники зажадали від жидів зложенє суми 100 тисяч марок, грозячи, що застрілять всіх жидівських провідників, як ту суму не зложать протягом 24 годин.

Пінск є містом над Прип'етью і находить ся від якогось часу в руках польських легіонерів.

ІТАЛІЙСЬКІ ВІЙСКА ПРУТЬ НА СХІД НА СЛАВЯНЩИНУ

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on May 3rd, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Боненгага, 3. мая. — Італійські війська в воєні матеріяли вистаджуєт ся на дальмаційським березі в Себеніко і Ард, як про то доносять телеграми зі Спалато.

Італійське військо пре на схід, в глупину Далмації. Італійське правительство поспішно випулає військові скриньки на демаркаційну лінію.

МОСКОВСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ВИСПАЛИ РОМУНІІ УЛЬТИМАТ

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on May 3rd, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Лондон, 3-го мая. — Московське большевицьке правительство испуладо Румунії ультимат. Поставлено румунському правительству домагати до 18 годин опорожнити Бєсарбію з румунських війск, а в разі невиконаня того домагати загрожено виповідженєм війни.

ПРАВИТЕЛЬСТВО МАДЯРСКИХ БОЛЬШЕВИКІВ ПОВАЛЕНО

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on May 3rd, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Бєрлін, 3-го мая. — Як доносять телеграми з Відня, большевицьке правительство на Угорщині повалило ся.

ЗАПРОШЕНО М. СИДОРЕНКА, ГОЛОВУ МИРОВОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ УКРАЇНИ ЯВИТИСЬ НА КОНФЕРЕНЦІЇ І ВИСКАЗАТИ СВІЙ ПОГЛЯД В СПРАВІ ГАЛИЧИНИ

Головою комісії, що має ту справу рішати, є бувший бур-ський генерал Бота.—Делегация України відінула предложенє згодити ся на рішенє конференції.

ХОЧЕ ПРИЗНАННЯ НЕЗАВИСИМОСТІ УКРАЇНИ І ДОПУЩЕННЯ ДЕЛЕГАТІВ НА КОНФЕРЕНЦІЮ

Борис Мартос новим преміером України.—Переговори Українців з Аліантами в Галичині.—Селяни виганяють большевиків з столиці України.

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on May 3rd, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Париж, 3. мая. — Українську мирову місію, яка в теперішню пору находить ся в Парижі, формально признано як заступництво української республіки на мировій конференції. М. Сидоренко, голова української мирової місії, зістав запрошений явити ся перед конференцією, а властиво перед комісією конференції для справ Польщі і в'яснити становище Українців в справі Східної Галичини.

НІМЦІ ГОВОРЯТЬ ЩО НА СХОДІ НАСТУПИТЬ ВІЙНА

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on May 3rd, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Бєрлін, 3. мая. — Матій Ербергер, голова німецької комісії в справі завішено оружжя ліскав до польского маршала Фоша поту, в який доносить, що німецьке правительство одержало певні вїсти, що польське правительство носить ся з заміром протягом кількох сїдуочних днів почати великими силами наступ на німецьку територію в Познанщині і на Шлєску.

Він до нас, що ввчту того німецькому правительству немисливо гарантувати, що умови завішено оружжя з Польщею додержит ся, як що Польяки нападуть на Німеччину. А як наступив би такий напад, то німецькому правительству не б'уде мисливо дати дозвіл на дальший перемарш польського війска через Німеччину з Франції.

НОВА ПОЛЬСЬКА БРЕХНЯ

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on May 3rd, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Лондон, 3. мая. — Телеграма бора Райтера з Парижа доносить, що Польські Народні Комітет оголо-сив, що Україна має заключити договір з московськими большевиками, на підставі якого дано дозвіл на перемарш 18,000 большевицької армії до Угорщини.

РУМУНСЬКА АРМІЯ ЗАНЯЛА БУДАПЕШТ

(True translation filed with the Postmaster at Philadelphia on May 3rd, 1919 as required by the Act of October 6th, 1917.)

Лондон, 3. мая. — Румунська армія, на якій чолі стоїть румунський король Фердинанд, вмаширувала до Будапешту, столиці Мадярщини, як про то доносять телеграма Централ Нюс з Базелісі.

ЧИ У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТІ Є ВІДДІЛ ПРОВІДІНЯ?

Як нема, то кождий свідомий Українець повинен постарати ся, щоб заснувати його.

До заснованя нового відділу „Провідня“ потреба на початку не менше як 6 нових членів. По близшій інформації в справі заснованя нового відділу треба зголошувати ся листовно на адресу:

PROVIDENCE, 813 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

AMERICA

THE UKRAINIAN NEWSPAPER

Published three times a week, Monday, Wednesday and Friday by the Provi-dence Association, 818 North Franklin Street, Philadelphia, Pa.

Subscription for the United States \$3.00 per year. For Philadelphia \$4.50 per year.

ANTHONY CURKOWSKY, Editor.

PETER KIVYLUK, Business Manager.

АМЕРИКА

Хвилює життя українського народу і орган Товариства „Провидіння”.

Виходить щодня, Середи і Пятниці.

ПЕРЕДПЛАТА: В Злучених Державах в щомісячному місці Філадельфії: На рік \$3.00, на пів року \$1.75, на три місяці \$1.00. Щоднявкове число 3 центи.

АНТІН ЦУРКОВСЬКИЙ, Редактор.

ПЕТРО КИРІЛЮК, Менеджер.

В Губерку „Надіслане” і оголошеня Редакція не відповідає.

Адресуйте газ: „АМЕРИКА” 837 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

Telephone: 2419 Market.

Entered as second class matter Septem-ber 2, 1912 at the Post Office at Phila-delphia, Pa., under the Act of March 3rd, 1879.

АПЕЛЬ О ПОМІЧ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ З ПАРИЖА

У вчорашнім числі нашої часописи ми подали коротку телеграму від української миро-вої делегації з Парижа, у якій вона просить американських Українців о грошеву поміч на „газетну агітацію у французь-ких і англійських часописях”. Поставлено домагати, щоб без-пробовлено писали до Парижа суму 25.000 доларів. Чи потріб-но тут, на тім місці доказува-ти, яку вагу в теперішню по-ру має преса. Воно хіба зовсім злишню. Преса нині стала такою самою могутньою силою, як би і котрабудь з великих держав світа, що нині диктують умови миру і рішення про долю мільйонів народів. І нехай би якийсь нарід виточував послідні кайлі сердечної крові з під свого серця, воно буде зовсім марно, як коли по його стороні не стане отя велика сила, що на імя її преса. Це бачить кожний на свої власні очі в Америці. Хто сотворив польську державу, як не преса. В часописях день-денно чита-лося аж до нудности про Польщу, про Польців, про їх героїство, про їх змагання, нещастя, неволю. Таке саме було і з Чехо-Словаками і з Юго-Славянами. Про всіх їх писала преса дуже багато, широко і беззастанно. І ті три держави альянті, з воєвастиво правитель-ства альянтів признали незави-симими. А воно стало ся тільки тому, що преса, то значить часописи станули по стороні тих народів.

А однак крім тих трьох нових держав є ще і інші, численні поневолені народи, які так само домагають ся самостійности, які так само хотять стати панами у своїй власній хаті і не оставати дальше раба-ми і слугами других. Возьмім Корейців. Іх гнуть Японці так само важко, як Україну гнетли Москалі. Іх є 20 мільо-нів. Вони домагають ся тепер самостійности. Але чи їм ді-бувати ся?... Возьмім Єгиптян... Згадаймо на 200 мільонів Гин-дусів... Подивім ся на Айршиїв.

Все ті народи висококуль-турні і числом нераз більше як вдесятеро численні від тих, які признано вже самостійними. А однак мимого того правитель-ства альянтів якось не спішають признавати ті народи самостій-ними. А чому?... Бо вони не вміли зеднати на свою сторону великого і могутчого союзника, що на імя його преса. В часо-писях про визвольні змагання тих народів читають ся або дуже мало, або й зовсім нічого, а як що десь і напишеть ся то таким дрібеньким друком і так десь в куточку, що то най-деть ся хіба тільки випадко-во.

На нещасте в такімсамім по-ложенні є і ми.

Чому воно так?... Відповіді на се питає зовсім не важко. Чоловік вже з природи має більше наклоню до самолюбія, до глядана користі для себе передівсім, як пошанованя безуслівних пра-вил справедливости і правди і тому, (коли до того ще не про-мовляють ся за сим його влас-ні патріотичні почування), він

все стане по стороні тій, де бачить для себе самого передів-сім більшу користь. А не даром народна пословиця голосить: хто смарує, той іде... А як що пригадаємо собі ще, що Поля-ки збирали тут в Америці на пропаганду своєї справи по-верт три мільони доларів, що Масарик видавав тут на то саме місячно по 350 тисяч доларів то чи можна дивувати ся, що справу Польщі і Чехо-Сло-вакини так розбувнено і роздзвонювано на всі застави-ки...

А що діяло ся в Америці, то-саме діється ся ще на більшій розмірі нині у Франції. Фран-цузська преса, якій Москалі-чор-носотенці і Поляки сплять мі-ліонами не хоче про справу У-країни писати ні одної стрічки. Вона доходить навіть до того, що відмовляє нам пра-ва бути особним народом. По-міщує всякі слетні Падеверсь-кого що Українці в Галичці аж дуріють з вітхи і радості, як дізнали ся, що мають бути прилучені до Польщі... Спра-вити то і заперечити тому не-має способу, бо французські ча-сописи попросту не хотять мі-стити нічого зі сторони Укра-їнців.

Правда, дехто може законе-нам, що воно неморально і не-чесно в той спосіб добивати ся своїх прав. Се правда. Але чи нам вільно тепер бавити ся в всілякі скрупули і розбирати, що чесне а що нечесне, як що власне тим оружієм воюють проти нас наші вороги? Як що тепер такий лад на світі. І ми одні головуємо муру не перебе-мо. А час і події в теперішню пору велитеськими кроками летять вперед і заки миб і при-готовили ся до боротьби проти зла, то події перейдуть над нами до денного порядку і ми останемо дальше рабами і під-ніжками Москви і Варшави.

Наша справа рішиться ся най-дальше до одного місяця. На-стала послідна пора напружити всі свої сили. Дзвонить пожар-ний дзвін на тривогу. Наша хата горить і горить все наше майно, весь народний добуток послідних кількох поколінь. Неначе чуєть ся розгукливий голос соток тисяч героїв, що лягли головами за волю Укра-їни, як вони кличуть до нас могутим голосом зі своїх мо-гил: ратуйте Україну в отсю послідну важку годину. Ми нині не маємо ні брата ні сва-та. І даром певно ніхто не зро-бить нам ніякої прислуги ані не подарує безкористовно нічого. За все мусимо заплатити ви-соку ціну і кровю... і золотом.

У нас від давна завела ся бу-ла така нездорова політика, що коли якийсь патріот хотів ста-ти послом, то їхав на село і за-чинав від того, що виголосу-вав плаксиві казаня на тему: який ти хлопе бідний і неща-сливий; всі тебе висукують але нехай но я тільки стану по-слом, то ти відстанеш все, чо-го тільки душа забажає... Нарід напружував всі свої сили і ви-бирав того демагога послом. Але опісля він хотів і робив на-віть понад свої сили, не міг до-держати даного народови сло-ва, бо не міг поконати перемо-жних ворогів. А наслідки того були такі, що хотів він в ні-чим і не завинив, хотів у важ-кій боротьбі спалював свою душу, діставав в відплату від народа несправу і чув сами до-кори і нариканя. Отсе були на-слідки його нерозумного по-ступовання, що дурив народ пу-стими фразами і не мав відва-ги сказати йому всеї правди от-верто і широко в очі.

Ми не хочемо придержувати ся тої нашої старої політики, практикованой так довго по галицьких загумінках. Ми є за-тим, щоб народови сказати від-разу всю правду отверто. Не хочемо тому молоти ніякі пу-сті фрази, не хочемо нікого розжалоблювати тирадами про-гірку долю українського наро-да, але говоримо отверто і без обиняків.

Українці!... Ваша доля і до-ля Ваших дітей в теперішню хвилю лежить у Ваших руках. Делегація України в Парижі, хотьби і товкла головами в хо-лодні мури парижських пала-т, не вдіє нічого і її всі змаганя пійдуть пороком, як народ не поможе делегатам. Вона теле-графічно зажадала прислання суми 25.000 доларів на газет-ну пропаганду. І ту суму му-ситься ся зложити протягом кіль-кох тижнів. Мусить ся зложити-ти!... Чуєте Українці? Байдуж-ність в теперішню пору є наро-дною зрадою а всяке відтїгнен-е і проволочка є злочином.

Тому ми отсім публично просимо всі ті громади, які зі-

брали і до того часу ще не відіслали до центральної каси Українського Народного Комі-тету у Нью Йорку своїх збірок з Українського дня або з не-давних віч, щоб то зробили безпробовочно. Громади, які не сповнять того обовязку і бу-дуть дальше „маринувати” зі-брані народні фонди не знами в якій цілі і з якої причини о-публикуєть ся на всенародне позорище. Хай буде нас жмін-ка, але самих з чистою сові-стю.

Дальше отсею дорогою звер-таємо ся до всіх Хвальних Від-ділів і Братств нашого славно-го „Провидіння” з просьбою на місячних мітінгах зарядити у себе складку поміж членами і жертвувати крім того з то-варискої каси відповідну суму. Відділи і Братства „Прови-діння” все до сеї пори світили ясным приміром жертвованя і не відмовили ся ніколи по-дати поміч, як коли звернемо до них. А тепер Україна че-рз своїх делегатів у Парижі звертаєт ся і просить не о ми-лостиню але звизає помочи, домагаєт ся доказаня ділом від всякого що він в Украї-нем, що в сю послідну і най-тяжшу годину ніяка жертва для него не є заважка, бо він є свідомий того, що то жертво-ванн сповненем свого народно-го обовязку кладе власними ру-ками одну дальшу цеглоку під будову святині народної само-стійности і волі як для себе, так і для будучих поколінь.

Всі зібрані жертви просить ся якнайскорше і безпробовоч-но відсилати на руки касієра Українського Народного Комі-тету, Всв. о. Н. Підгорецького в Нью Йорку. Канцелярія Укра-їнського Народного Комітету опісля виготовить подрібні зві-ти жертв від відділів „Прови-діння”, „Укр. Н. Союзу”, „Зго-ди Братств” і т. д. і окремими звітими оголосить, кілько зло-жили відділи кожної організа-ції.

Передаючи справу бороть-би за волю України в руки на-ших Хвальних Братств і Това-риств ми в послідне повторює-мо і просимо словами Тара-са:

Свою Україну любіть, добіть її у время люте, за неї душу положіть...

ЧЕРВОНІ ЗАВОРУШЕННЯ В АМЕРИЦІ 1-ГО МАЯ

Жовніри в Нью Йорку вдерли ся до льокалю соціалістич-ного денника.

В кількох містах Злучених Державах в день 1. мая вибух-нули заворушення. В містах Нью Йорк і Клівленд вернувши з Франції жовніри звели бороть-бу з соціалістами. У Нью Йорку повернувши жовніри вдерли ся до льокалю соціалістичного денника „Кол” і приневолити всіх там зня-ти забирати ся до льокалю од-ного большевицького видав-ництва.

В Клівленді в часі завору-шень забито одного соціалі-ста, одинацять поліціантів постріяно або побито а по-верх сті осіб поранено. Жовні-ри кинули ся на соціалістич-ний похід і вириваючи з рук парадуючих червоні прапори-ки.

Трех поліціантів пострієно в Бостоні а одного побито, як що вони намагали ся вирвати з рук йдучого на чолі походу червоний прапор. Поліція арештувала 116 осіб.

В Гомер Сіті, Па. стейтова поліція наїхала кінями на тов-пи чужинців, які носили на гру-дах червоні відзнаки і в той спосіб не допустила до уфор-мованя походу.

Поліція в Шікаго перешко-дила всім спробам уформувати похід і розігнала товпи, які хо-тели відбуті большевицьке ві-че. Одного поліціанта поране-но. Переведено численні ареш-тованя.

З інших місцевостей доне-сено про менші заворушення. Таксамо донесено, що в бога-тій місцевостях проголошено одностійний страйк.

У Філадельфії день 1. мая проминув зовсім спокійно. Ці-лий день падав дощ і то ма-буть і охолодило залад соція-лістів. Поліція не дала дозво-лу на відбуте ніодного віча і перед всіми гаялами уставлено поліціантів, які не пускали ні-кого до середини. Тільки рід-ко де на вулиці можна було побачити чоловіка з червоною кокардою, яку він однак встиг-ливо ховав, неначе соромлячо-го пятака. Не було ніяких заворушень ні неприяжів.

З УКРАЇНСЬКОГО ПРЕСОВОГО БЮРА В ПАРИЖІ

Париж, 10. цвітня 1919.

Правительство Західної Укра-їни до правительства альянтів і Злучених Держав.

Уповажнено нас огодосити копію телеграми висланої дня 6. с. м. державним секретаріа-том захіної території украї-нської републики до прави-тельств альянтів і Злучених Держав, яка звучить:

„Польське правительство, наділене особливою протек-цією, якою воно тігить ся у правительство альянтів, котрі у-важають Польщу заборолом проти російських саветів, о-держало всю можливу поміч на скріплене польської армії, яку забросовлено в провінції, в ору-жжя й амуніцію. На ділі поль-ська армія веде війну не лише проти саветської Росії, але й проти української републики, на галицький фронті і на півно-чи. Те все діється ся під пору, коли українські війська поносять цілий тягар строшно, а все та-ки побідної боротьби проти військ саветської Росії. В сей спосіб українська армія по-здоблена всякої помочи зі сто-рони правительства альянтів, бо-реть ся і з саветською Росією та з польською армією, яка, о-держуючи поміч і піддержку альянтів в цілі боротьби із са-ветською Росією, — уживає сеї помочи проти нашої україн-ської території. Бачучи, що з дня на день українська армія знята щораз більше у війні проти саветської Росії — По-ляки знехтували телеграму найвищої ради з дня 19. мар-та, і відмовились підписати перемирє та дальше ведуть війну на цілим нашим галицьким фронті.

„Звертаючи Вашу увагу на сей стан річий, осмиляємо ся просити Вас, щоб Ви були доб-рі приказати спинити війну на фронті в Галичці, на під-ставі Вашої телеграми з дня 19. марта, і рівночасно проси-мо о технічну поміч для наших армій в їх боротьбі проти са-ветської Росії.”

„Під теперішню пору є дві У-країни”, говорив дальше пре-м’єр Голубович. „Одна з них обіймає 5 мільонів Українців у Східній Галичці; друга чис-лить поверх 30 мільонів Укра-їнців і обіймає українські зем-лі давної Росії, з Київом яко-столицею. Дня 3. січня про-голошено злуку обох України і теперішне відношенє між обо-ма має характер федеративних держав. На чолі стоїть дирек-торіят, зложений з 5 членів під провомод ген. Петлюри; один член є нашим представником, а прочі 4 члени в директоріяті є представниками влікої Укра-їни.

„Наші взаємини полягають під теперішню пору у виміні товарів. Велика Україна до-стає нам цукор, пшеницю, шкіру і гроші. На чолі украї-нської армії стоїть ген. Греків, хоч наші війська стоять під о-кремою командою.

„Під сю пору ми боре-мо ся проти Поляків, підчас коли другі борять ся проти боль-шевицьких, які мають у своїх ру-ках Київ. Однак між нашими військами є чимало козаків з Полтави і з інших сторін Укра-їни. Ми є рішучо тоїсамої на-родности, що і київські Укра-їнці, говоримо тоюсамою мо-вою і маємо тісами звичаї. О-динока між нами ріжниця є: ми є переважно грецько-като-лицької віри, підчас коли насе-лене України є віри право-славної. Замітити тут треба, що в нас є свобода всякої віри”.

Відкрили жерело води весело-сти.

Геммонд, Інд. 3. мая. — На тутешній залізничній стації від довшого часу стояв оден вів, в яком знаходилось кілька бо-чок горівки. Три залізничні ро-бітники мали острій нюх і не дали горівці стояти даром. Во-ни повертали тічу в бочках і час від часу дотрапи до своїх вдертій що живлячий плин. Через тиждень вони що ночи підкріпляли ся горівкою, а день до роботи приходили з тяжкими головами.

Урядник залізничі також мав острій нюх і застановив ся чому то від них заносить го-рівчайим запахом. По довсім слідженню він відкрив цілу тай-ну. Робітники замкнули до ареш-ту і вони тепер будуть ма-ляти нагоду добре відпочати по тіій тяжкій праці, яка заморо-чувала їх голови.

Не міг докупити ся молока — вкрав корову.

Фермонт, Ва. 3. мая. — Р. Стюарт від якогось часу журив ся тим, що ціна молока дуже висока і годі було для дітей ді-стати молока. По довгім розду-мыванню він вкінці знайшов со-бі раду. Він вночі закрив ся на одну фарму і виправдив чу-жу корову, щоб мати власне молоко. Але його на другий день замкнули до арешту. В два дни по арештованю ціна молока подешевіла о два цен-ти на кварті.

Прем’єр Голубович признає, що мировий план През. Віл-сона є одиний, який може довести до поладженя спору між Українцями і Поляками.

Станиславів, 2. цвітня. — „В нас нема анархії і ані саїду з большевизму”, — заявив др. Сидір Голубович, прем’єр за-хідно-української републики, в розмові з кореспондентом „А-сошіейтед Прес”. — „Шойно-недавно прогнали ми двох мо-

сковських агітаторів, які діста-ли ся тут, удаючи членів то-варства Червоного Хреста. Ми були би раді, коли би місія а-льянтів загостила до нас і сво-їми власними очима побачила се, що в нас діється ся.

„Дотепер кореспондент „А-сошіейтед Прес” є взагалі пер-шим заграничним кореспонде-нтом, якого висладо до нас. На-шим бажанем є, щобі Амери-канці довадали ся, що ми є на-родом, який домагаєт ся сво-їх прав, і є готовий за них по-ложити своє жите. Ми є лише простий, звичайній собі нарід, без ніяких аристократичних за-баганок.

„Ми віримо, що етнольогіч-ний план президента Вілсона може одиноко довести до по-ладженя тих спорів. Ми го-тові згодити ся на всякий по-діл справедливий, переведений людьми, які не є до справи у-переджені і є добре з нею о-знакомлені”.

Прем’єр Голубович говорив відтак про причини невдачі мі-сії альянтів, яка не змогла по-ладити спору між Поляками і Українцями щодо нафтових теренів, що було одною з го-ловних причин боротьби о по-сідане міста Львова. Він вияс-нив причину, задля котрої У-країнці не хотіли згодити ся на жадане комісії альянтів, яка домагала ся здержаня бороть-би проти Поляків. Комісарі а-льянтів були іменно сторонниці, пособляючи в користь Поля-ків.

„Під теперішню пору є дві У-країни”, говорив дальше пре-м’єр Голубович. „Одна з них обіймає 5 мільонів Українців у Східній Галичці; друга чис-лить поверх 30 мільонів Укра-їнців і обіймає українські зем-лі давної Росії, з Київом яко-столицею. Дня 3. січня про-голошено злуку обох України і теперішне відношенє між обо-ма має характер федеративних держав. На чолі стоїть дирек-торіят, зложений з 5 членів під провомод ген. Петлюри; один член є нашим представником, а прочі 4 члени в директоріяті є представниками влікої Укра-їни.

„Наші взаємини полягають під теперішню пору у виміні товарів. Велика Україна до-стає нам цукор, пшеницю, шкіру і гроші. На чолі украї-нської армії стоїть ген. Греків, хоч наші війська стоять під о-кремою командою.

„Під сю пору ми боре-мо ся проти Поляків, підчас коли другі борять ся проти боль-шевицьких, які мають у своїх ру-ках Київ. Однак між нашими військами є чимало козаків з Полтави і з інших сторін Укра-їни. Ми є рішучо тоїсамої на-родности, що і київські Укра-їнці, говоримо тоюсамою мо-вою і маємо тісами звичаї. О-динока між нами ріжниця є: ми є переважно грецько-като-лицької віри, підчас коли насе-лене України є віри право-славної. Замітити тут треба, що в нас є свобода всякої віри”.

Відкрили жерело води весело-сти.

Геммонд, Інд. 3. мая. — На тутешній залізничній стації від довшого часу стояв оден вів, в яком знаходилось кілька бо-чок горівки. Три залізничні ро-бітники мали острій нюх і не дали горівці стояти даром. Во-ни повертали тічу в бочках і час від часу дотрапи до своїх вдертій що живлячий плин. Через тиждень вони що ночи підкріпляли ся горівкою, а день до роботи приходили з тяжкими головами.

Урядник залізничі також мав острій нюх і застановив ся чому то від них заносить го-рівчайим запахом. По довсім слідженню він відкрив цілу тай-ну. Робітники замкнули до ареш-ту і вони тепер будуть ма-ляти нагоду добре відпочати по тіій тяжкій праці, яка заморо-чувала їх голови.

Не міг докупити ся молока — вкрав корову.

Фермонт, Ва. 3. мая. — Р. Стюарт від якогось часу журив ся тим, що ціна молока дуже висока і годі було для дітей ді-стати молока. По довгім розду-мыванню він вкінці знайшов со-бі раду. Він вночі закрив ся на одну фарму і виправдив чу-жу корову, щоб мати власне молоко. Але його на другий день замкнули до арешту. В два дни по арештованю ціна молока подешевіла о два цен-ти на кварті.

Пішіть до Книгарні „Америк” цю цінник книжок. — (Огол.)

РЕКОРДОВИЙ ЗВІТ ГОЛ. УПРАВИ „ПРОВИДІНЯ” ЗА МІСЯЦЬ МАРЕЦЬ 1919 Р.

Прийнято слідуючих нових членів:

- Від. 1. Шуфліта Матрона. Від. 2. Понда Петро. Лесок Анастасія. Від. 3. Мічук Юрко, Мушка Прем’єр, Гречин Павліна, Свинар Ева, Циган Петро. Від. 4. Кіпка Гларій, Візницький Григорій, Козіно Петро, Сен Юрко. Від. 5. Сидорок Анастасія, Чиченко Ни-колай, Банук Николай, Банук Параске-вія, Банук Оксеса, Дмитрів Антін, Дми-трів Ева. Від. 6. Пиндик Коста. Від. 7. Рогачев Анна. Від. 8. Чубата Анна, Крайновська Ев-докія, Васків Сенько, Процик Михайло. Від. 9. Галуцький Зояфія, Добрянський Григорій. Від. 10. Камінська Катерина. Від. 11. Яремка Григорій, Рощічка Марія. Від. 12. Шпак Анастасія, Шпак Кате-рина, Шпак Іван, Михайлюк Евдокія, Гречка Емануїла, Гречон Емануїла. Від. 13. Салівка Іван, Шенк Михаї-ло, Гебт Теодор, Котюк Анна. Від. 14. Іванівський Тимко, Лазор Кре-стина. Від. 15. Жолобайлюк Марія. Від. 16. Телічка Антонія. Від. 17. Андрушко Николай, Балаційкий Николай, Катій Тимко. Від. 18. Колодій Анна, Попадін Олена. Від. 19. Кацюба Ева, Ізечко Марія. Від. 20. Пасявський Николай, Петру-сін Леон, Сорос Петро, Жавно Іван, Фе-дичко Теодор, Карпів Іван, Візницький Ми-хаїло, Войнич Николай, Мазур Іван, Пе-лех Андрій, Петруца Кесця, Феніка Анна, Віздор Миколай, Віздор Марія, Машук Марія, Мосіян Анна, Казимирська Ка-терина, Перу Ева. Від. 21. Башт Теодор. Від. 22. Кузьмичий Іван, Юречко Ва-силь.

- Від. 23. Турчин Василь. Від. 24. Гамітка Ольга. Від. 25. Муха Іван. Від. 26. Бамбурак Юрко. Від. 27. Ставський Марія. Від. 28. Візницький Пилип, Шалевка Катерина. Від. 29. Дубай Анастасія, Славч Мн-хаїло, Славч Анастасія. Від. 30. Гаширшак Павло. Від. 31. Шпак Леон, Мудрик Іван, Ямешак Марія, Поникало Николай, Савіта Марія. Від. 32. Мамук Параскевія, Кадляк Юлія, Мамук Анна. Від. 33. Салівка Іван, Дованський І-ван, Довжанка Марія, Слоцький Мн-хаїло. Від. 34. Маркувач Шквар, Машар Антуєт. Від. 35. Білик Василь, Білик Михайло. Від. 36. Навеско Катерина, Губційкий Іван. Від. 37. Козанська Олена, Міндор Ва-рвара, Пастушок Меланія, Шхань Кесця, Шхань Фотія. Від. 38. Тарнополь Іван. Від. 39. Антонович Гларій. Від. 40. Степанчук Анастасія, Гауас Григорій, Дядик Анна. Від. 41. Демко Стефан, Козак Іван. Від. 42. Федак Семеон. Від. 43. Криль Іван, Кунцук Василь. Від. 44. Токарчик Іван, Білик Василь, Білик Емануїла, Замірайський Оксеса, Ка-рчук Оксеса, Охридський Григорій, Юрчи-шин Андрій, Сім Василь. Від. 45. Пурбай Николай. Від. 46. Гречківський Николай, Мам-рич Василь. Від. 47. Іворський Михайло, Солюто, Евдокія, Колодка Василь. Від. 48. Параска Іван, Зірка Анна, Мага Анна, Гузік Юлія, Грозько Анна, Грозько Анастасія, Форит Марія, Грозько Анна, Тимко Марія.

Прийнято наново:

- Від. 1. Гудай Василь. Від. 2. Салівка Стефан. Від. 3. Вісочанський Писюф, Войска Андрій, Чикавський Михайло. Від. 4. Патиска Петро. Від. 5. Тима Стефан, Пестрашак Іван, Фіш Теодор. Від. 6. Пайтка Михайло, Когут Сте-фан, Морчан Анна. Від. 7. Тимочко Оксеса.

Прийнято за переступними листами:

- Від. 8. Дух Юрій а від. 52. Гегеса Ан-тін з від. 53. Стриковський Писюф з від-дзу 65. Від. 33. Романів Григорій. Від. 41. Гумешний Пресент з від. 57. Кожок Оксеса з від. 85. Вацк Оксеса з віддзу 3. Від. 45. Іванчук Іван з від. 83. Від. 69. Скорська Марія з від. 116. Від. 77. Яцишин Гларіола і Яцишин Анна з від. 123. Від. 84. Бернцальний Писюф. Від. 118. Бредюк Антін. Від. 131. Кузьмичий Процик, Кузь-мичька Марія з від. 30.

Взяли переступні листи:

- Від. 6. Москаль Стефан. Від. 16. Усик Марія. Від. 23. Бочка Михайло. Від. 28. Завалючий Іван. Від. 30. Кузьмичий Процик, Кузьмичь-ка Анна. Від. 32. Дух Юрій. Від. 37. Гумешний Пресент. Від. 110. Воронівський Василь, Воро-півська Юлія. Від. 116. Фрещка Марія.

- Від. 33. Пельц Петро, Суманн Петро, Курна Матей. Від. 35. Стахур Галько. Від. 37. Подольний Никодим, Гайдук Іван. Від. 39. Дампів Яким, Лівь Іван, Пі-тохій Павло. Від. 46. Кіпан Михайло. Від. 47. Федусів Василь. Від. 51. Казимирський Степан. Від. 52. Скаворський Казимір. Від. 62. Бузьна Катерина, Кордас Франц, Шашанко Роман. Від. 63. Осипяк Марія. Від. 65. Чаплиський Петро; Сиверський Дмитро, Сиверська Харитина. Від. 76. Волошинич Михайло, До-линський Семеон, Кошчок Юстин. Від. 80. Пузір Павло, Яремкович Па-нко, Дмитрів Дмитро, Джанський Василь, Дмитрівський Іван. Від. 93. Жарва Філіп, Смагай Теодор, Горюшин Михайло. Від. 96. Шафранська Зофія, Хамаза Стефан, Поникало Онуфрій. Від. 97. Степан Михайло. Від. 101. Малюська Катерина, Шавлишик Анца, Шалівний Теодор. Від. 110. Дючок Михайло. Від. 111. Окал Писюф, Скорик Андрій Павлів Іван. Від. 114. Хвалюк Ефрїм. Від. 118. Олійник Евдокія. Від. 120. Машківський Михайло. Від. 125. Голованець Михайло, Дудак Марія, Дудак Василь.

Вичернено слідуючих членів:

- Від. 3. Довгань Меланія, Кабан Марія, Жульнівський Іван. Від. 11. Борнчан Марія. Від. 33. Фаль Писюф, Фаль Катерина, Судинський Петро, Коваль Михайло. Від. 35.

БАЛЬ! БАЛЬ! БАЛЬ!

ЯКОГО ЕЩЕ НЕ БУВАЛО

вечером

Брацтво „Провидія” відділ 3-ий в Джерзі Сіті, Н. Дж. В СУБОТУ, 10-ГО МАЯ 1919 Р.

В великій галі „Елкс” на розі улиць Гендерсон і Йорк. ПОЧАТОК О ГОДИНІ 3-ІЙ ПОПОЛУДНИ.

Се буде прекрасна і величава забава для всіх. Уряд і члени Брацтва за-прашають на сей баль всіх добрих знайомих, всіх жителів приятелів та прихильників Брацтва і загалом всіх чесних парафіан джерзійських а передовсім нашу славу молодіж, охочу до танців і забав. Брацтво постарало ся о першорядну музику і знамениту услугу. Уряд Брацтва ручить, що кождий верне з балу вдоволеній.

ВСТУП ЛИШ 50 ЦЕНТІВ З ГЕТЧЕКОМ.

Діти з родичами мають вступ вільний.

На сїм бали будемо приймати нових членів до Брацтва! А варта до него пристати кождому, бо наше Брацтво найсильнїше в громаді і найбільше з усіх відділів „Провидія” в Америці! Приймаємо всіх здорових і чесних Українок і Українців почавши від 1-го року життя.

НОВІСТЬ! На сїм бали буде ПЕРШИЙ РАЗ ВСТУП і попис МОЛОДЕЦЬОГО ВІДДІЛУ „Провидія” ч. 8 в Джерзі Сіті, т. с. всіх наших дітей, що стоять в „Провидію”, причім о годині 8-ий вечером всі члени Молодецього Відділу дістануть спеціальні відзнаки.

НЕСПОДІВАНКА: На сїм бали комітет роздасть ТРИ НАДГОРОДИ: I-а. Родині, котра вступить з найбільшим числом діточок своїх, належач до „Провидія”. II-а. Сему, хто zorganizує і представить на баль найбільше число нових членів. III-а. Сему, хто спродає найбільше тикетів на баль перед днем 10-го мая.

На сїм бали буде також БАЗАР — продаж дешевих і гарних пампток з бало. Будуть продані гарні речушки в народних строк.

БУДЕ ВИГРАВКА І ПОІТА ЛЮБОВІ. Смішні перекрутки — краєві балабуши. Одним словом буде се забава і баль ЯКОГО В ДЖЕРЗІ СІТІ ЕЩЕ НЕ БУВАЛО. Приходіть отже всі і привідіть Ваших знайомих.

НЕ ЗАБУДЬТЕ! Се буде в суботу, дня 10-го МАЯ 1919 Р., о годині 3-ій пополуни в ВЕЛИКІЙ ГАЛІ „ЕЛКС”, на розі улиць Гендерсон і Йорк в нашім славімі місті Джерзі Сіті, Н. Дж.

З високим поважанєм для всіх

КОМІТЕТ.

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Після Problemes de l'Ukraine.)

Вибори в „Рускій Країні”

„Пештер Льюйд” доносить 5. марця з Мункачева, що вибори до державної ради „Рускої Країни” випали як слїдує: В девятиох виборчих округах вибрано 13 членів національної „русинської” партії, 2 соціал-демократів і 3 українців! Братя Брасайко, провідники українського руху, побідили великою більшістю в окрузі Густів. Соціал-демократи є мабуть рівнож за злукою з Україною.

Італійська місія в Станиславові.

При кінці марія гостила в Станиславові італійська місія зложена з майора Джіоїліа ді Фоа і поручника Феруччіа ді Ліпіо. Українське правительство урядило місїе тепле прийняте. Місія була присутна при перегляді війск і дивувала ся з їх знаменитої дисципліни.

Підчас обїду секретар війскових справ виразив надїю, що Італія піддержит справедливї домагами українського народу. У відповідь майор ді Фоа заявив, що бажає з цілою душою навязаня приятних зносин між обома державами.

Увільнене польських ксьондзів.

Телеграма зі Станиславова з датою 14. марта доносить, що на інтервенцію львівського мітрополита Шептицького, рада державних секретарів західної України приказала випустити на волю всіх інтернованих римо-католицьких ксьондзів у Східній Галичині.

Швайцарська місія в Станиславові.

11. марта приїхала до Станиславова Швайцарська місія Червоного Хреста під проводом дра. Фріка. Місія мала на цілі договорити ся в справі виміни і перевезеня російських воєнних плітників з Росії і України. Місія вивідувала ся рівнож як є гігієнічні відносини та потреба санітарних матеріалів в західно-українській републіці.

Др. Фрік в товаристві лікаря генерального штабу Пили оглянув війскові шпиталі в Станиславові а відтак в товаристві дра Куровця оглянув цивільні шпиталі.

Др. Фрік був на авдієнції в голови державного секретаріату дра Голубовича, після чого мав конференцію з секретарем внутрішних справ д-ром Макухом і секретарем здоровля д-ром Куровцем. На сій конференції була рівнож місія Червоного Хреста зі Львова.

Враз з місією швайцарського Червоного Хреста прибули до Станиславова два визначні журналісти, Гаєт з американського Стіваришеня Преси і Джефрєс з „Дейлі Мей”. Вони удали ся за інформаціями про внутрішні відносини в краю до секретаріату заграничних справ. Др. Голубович дав їм довгу авдієнцію.

Сойм в Мункачеві.

Державна рада угорської Русі зїбрала ся в Мункачеві 12. марця. По довгих дебатах рада рішила завязати угорське правительство, аби воно установило провізорично границі угорської Русі і дало українському міністрови Сабову дійсну власть над тою територією. Сли угорське правительтво не послухає сего завязаня, тоді українське населенє Угорщини пошукає інших способів оборони своїх інтересів.

Американський Червоний Хрест на Україні.

— Варшава, 23. цвїтня. — Американський Червоний Хрест розширив свою діяльність і на-Україні. З хвилєю заключеня перемирія з українськими військами на фронті понизше Ковля в цілі виміни цивільних плітників американський Червоний Хрест на просьбу польського генерального штабу заяв ся перевезенем польських плітників, їх живильнем і убранием. Число польських цивільних плітників на Україні виносило 1.300 осіб. На основі перемирія, перепровадженем польських цивільних плітників з України має заняти ся східній відділ Амер. Червоного Хреста. Сей відділ, який тільки опустить землю під властею Польщі, має бути відпроваджений українською сторожею до місцевости, де находит ся польські плітники.

Найбільше нашою є та часть нашого матку, яку ми посїли нашим трудом.

СТРУСІ В ЗЛ. ДЕРЖАВАХ

Одиноким місцем, де струсі жили в дикім стані, була пустиня Сагари в Африці, але тепер їх ховають в полудневих частях Злучених Держав дуже же успішно.

Однакож держане струсів в Злучених Державах ледво починає ся. Перед двацять п'ять років бачимо там першу фарму де тримають струсів. Та з першу годівельникам струсів всяляко вело ся. Перші годівельники мусїли доперва досвід набувати, як ліпше їх виховувати. В дійсности майже половина струсів, що є нинї в Злучених Державах, се потомство одної пари, яка була в Арізоні 1891. В послїдних кількох літах зроблено великий поступ в голівлі струсів і тепер всіх струсів в Стейтах бути около 3.000, з тих 1.340 є в Арізоні а решта в Каліфорнії, Фльориді, Арканзас і Міссурі.

Де ває ся добра люцерна, там струсі виростають більші, ніж ті, які живуть в Африці. Вилкий, товстий струсь буде важити від 375 до 450 фунтів. Високий буває 8 стїп, але може бути і 10 або і 11 стїп.

Струсям найліпше жити в теплі, сухім кліматі. В вохкім кліматі для них треба охорони перед змїном і дощем.

Дозрілий вік струся приходить з четвертим роком життя. Однакож самці дозрівають 6 місяців до одного року скорїше. Та звичайно яйця з того часу бувають чисті, а добрі бувають аж тоді, коли самця має три і пів року. Гніздо їх, се округла яма в землі, яку самець вишпортує ногами. Буває, що самця зносить перше яйця десь на землі, та самець закочує їх після до гнізда. Звичайно, коли до гнізда закочеє 3 чи 4 яйця, то самця вже тоді тут зносить решту. Протягом 30 днів вона знесе 12 до 16 яєць і тогди починає ся висиджуване.

Вигріване на фармі відбуває ся двома способами — звичайним, або штучним способом. Вигрівати треба около сорок два дні, нїм лудуть молоди.

При звичайнім вигріваню самець сидить на яйцях 15 до 16 годин на добу. Він сїдає на яйця звичайно около 5-тої години по полудни і сидить аж до 8-ої або 8.30 слїдуючого ранку, а самця сидить через день. Здаєт ся, що барва струсів навчила їх такого порядку. Самець чорний, отже його не видно так легко вночі, а самця сива, чи подібна до піску, отже її не так скоро видно в день. Самець звичайно починає сидіти три або чотири дні скорше, нїм самця перестане нести ся. Коли підчас несеня ся холодна погода, то ноchio час від часу самець потроха сидить на яйцях, щоби не застигли. Дбають вони також дуже, щоби сонце яєць дуже не розігрїло. Часто серед денної спеки можна бачити, як котрінебудь з них оперте на крилах заслоное яйця перед сонцем.

Як буває звичайно з яйцями в сухім кліматі, скаралуна яйця стає суха і тверда і для струсяття тяжко її проломати. Коли вигріванє кінчить ся, тогди молоденькі в яйцях починають рухати ся і цєпати. Старі, здаєт ся, розуміють свою задачу і роздушуют яйце своїми грудьми і за голову витягають молоденьке з скаралуни. Нїм всі молоді повилазять, треба до чотири дні і через той час одно із старих клопочє ся молодими, а друге, до сиджує решту.

Можна уживати також штучного вигріваня, однакож машинка мусить бути більша, щоби могла помїстити струсїчі яйця, які в промірі мають п'ять цаїв, а довгі сїм цаїв.

Про молоді струсі треба дбати, як про молоді курята, охороняти від зимного протягу, а ж доки не будуть мати два або три місяці, залежно від клімату.

Струсів підсуклюють перший раз, коли мають шість місяців, а опісля треба підсуклювати що вісім місяців, через цїле житє. Піре добре з хвоста і крил. Роблять так, що витинають ножицями піре на хвості і найліпше піре з крил, а решта на крилах висмикують. В двох місяцях оставші по відтятї „палки” легко витягають ся.

Струся лапають і завязують йому голову. Тогди легко дати раду. Потім замикають його в відповідну скриню, головою до дверей. Чоловік стає поза птахом. Се конечно тому, що струсь може сильно вдари́ти,

однакож він не завсїгди вперєд, а ніколи назад.

Вартїст американського піря залежна від льондонського ринку. В американській фабриці вони варта більше о 15 процент, ніж в Лондоні, з додатком фрейту. В Лондоні 1905 найкраще піре продавалось 30 фунтів штерлінгів (146 долларів) за фунт. А треба около 90 пер, щоби був фунт. Персїчний струсь даєт річно шїстсот фунта піря.

Струсів легко перегнати з одного поля на друге, а се робить ся так, що одна особа їде вперед, кичє їх і кидає збіжжє, а хтось другий їде на кони з задю. Птахи дуже боязливі і не радї йти, коли ніхто не їде вперед.

Коли струсі мають оден рік, рік то вже ніхто не повинен йти між них без мітли, або патика, бо вони часом люблять бити чоловіка і можуть троха побити, коли нема чим їх відогнати, або настрашити.

Одною з найбільшої поживи є люцерна. Оден акер доброї люцерни в Арізоні вигодує чотири струсі, без додатку иншої поживи.

Що до сухої поживи, то порубана люцерна, або конюшина з грисом і змочена, є знаменитою поживою. Одн персїчний струсь зїсть около три фунти такої сїчки і фунт грису на ден.

В Злучених Державах є найбільший попит на струсине піре. В 1914 р. привезено сюди невірбованого струсинаго піря за 2.292.515 дол. Піре з американських струсів також добре як і з африканських, навіть кращє виглядає, хоч деякі фаліриканці кажуть, що воно не так сильне і живе.

Струсів можна гудувати збіжжєм — кукуррузою, ячменем, висом, фуросом.

Хотяй африканські письменники запевняють, що струсь може жити без води цілі літа, то в Арізоні бачит ся, що вони пють воду кождого дня, коли мають.

М'ясо домашнього струся має бути дуже смачне, як кажуть ті, що їли. З яєць добра смаженця, або коли до чого доддаєт ся. З одного яйця буде тільки смаженця, як з 2 і пів дюзна курячих. Протягом року струсь знесе яєць, що важать 300 фунтів.

Нїчого певного не знати, як довго струсь живе. Деякі письменники кажуть, що може жити сто літ. Струсї, яких тримають вже сорок літ, ще виводять молодих і дають піре. Арізонські властїтелі струсів кажуть, що коли є добра пожива, то струсь згине хїба від якого випадку.

Люди, що відвідують годівельні струсів, звичайно питають: „А кілько струсь коштує?” Відповідь буває звичайно одна: „Іх за жадну ціну не продаєт ся”. Можна лише в приближено означити ціну, за яку властїтель міг би згодити ся продати струся. І так струсь, що має нїв року, 100 дол.; оден рік 150 дол.; два роки 200 до 250 дол.; три роки 300 до 350 дол.; а струсі, що мають чотири роки, отже можуть виводити молоді, можуть контувати пара 800 дол., або і більше.

Боротька за чужомовну пресу в пенсильвєнській легіслатурі.

Гаррісбург, 2. мая. — Має спровадити ся промовцї з інших стейтїв в справі виголошеня промов проти законопрєкту Балларда, яким домагає ся, щоб в стейті Пенсильвєній було дозволено друкувати часописи виключно тільки в англійській мові.

Публичне прєслуханє в тїй справі має відбути ся слїдуючого вїтерка. Як що той законопрєкт в пенсильвєнській легіслатурі ухвалено, то всі українські часописи, які мають головню своїх читачів в Пенсильвєні на тім потерпілиб дуже много.

Богато людей тримають ся теорії, що нашї публичні школи мають подбати о способи для задоволеня потреб жити, не зважаючи чи такі потреби дають дійсне вдоволенє. Коли ми маємо дбати лише про саме піддержанє жити і не знати нічого о задоволеню, яке впливає з культурного і високого жити, то чи тоді варта жити?

Метода (спосіб, план), се дорога, якою доходили, або думали дійти до певної цілі: се поступ; се найліпший напрям в пошукуваню за правдою.

Як часто невїрно ми судимо других, беручи їх мовчанку за байдужність.

Чи не повинні ми беззастанно пам'ятати, що спосібнїше тішити ся є характеристичною прикметою людскости і що сю прикмету треба розвивати.

Як часто дивував ся, чому се так, що кождий чоловік любить себе більше, ніж всіх инших людей, та мимо того більше вірить в те, що люди про него кажуть, ніж своїй власній думці про себе.

Хто має терпелївїсть, той може всього довершити.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ „ПРОВІДІНЯ”!

Се є одинаома українська, християнсько-католицька заповогова організація на вільній американській землі.

Весь вірующій український загал в Америці повинен вступати лише до „Провидія”, бо воно не лише палувє святї почуваня кождого Українця-католика, але дає йому як найбільшї матеріальні користи.

В „ПРОВІДІНЮ” КОЖДИЙ МОЖЕ ОБЕЗПЕЧИТИСЯ ЗА НАПІВНИЗНО ОПЛАТОЮ, ЯКУ МАЄ ЯКАНЕБУДЬ ОРГАНІЗАЦІЯ ВЗАГАЛІ, НА 100, 250, 500 ТА 1.000 ДОЛ.АРІВ.

„ПРОВІДІНЬ” ВИПЛАЧУЄ ПОСМЕРТНЕ НА СЛУЧАЙ ЗАБИТІ АБО ПРИПАДКОВОЇ СМЕРТІ, ЗАРАЗ ПО ВСТУПЛЕНЮ ЧЛЕНА ДО ОРГАНІЗАЦІЇ.

„ПРОВІДІНЬ” ДАЄ СВОЙМ ЧЛЕНАМ НА СЛУЧАЙ КАЛІЦТВА АБО НЕВИЛІЧМОЇ НЕДУГИ СТАЛІ МІСЯЧНІ ЗАПОМОГИ.

„Провидіне” приймає дїтїй членів „Провидія” і виплачує родичам на случай смертї високї запомоги на покоронїй кошта.

„Провидіне” друкує для своїх членів українськїй католицькїй часопис „Амерїку” три рази на тиждень і розсилає її своїм членам за дуже низьку заплату.

„Провидіне” дає кождому члену членови вдоволенє і спокїй за судьбу свою і своїх родин.

„ПРОВІДІНЬ” ВЕДЕ ГОСПОДАРКУ ДУЖЕ ОЩАДНО, А СЕ ВІДКО З ТОГО, ЩО МАСТОК ЙОГО ЗРІС ПОНАД СТО ТИСЯЧ ДОЛ.АРІВ.

Відділи „Провидія” повинні бути в кождїй місцевостї, а там де вони вже є, то повинні пригорнути до себе весь вірующїй загал.

КОЖДИЙ ПІРНИЙ УКРАЇНЕЦЬ МОЖЕ ПРИСЛУЖИТИСЯ СВОМУ НАРОДОВИ, ЦЕРКВІ, СВОМУ БЛИЖНІМУ І ОРГАНІЗАЦІЇ, КОЛИ ЗАЛОЖИТЬ В СВОЙІ МІСЦЕВОСТІ ВІДДІЛ „ПРОВІДІНЯ”.

По всі поясненя і поученя належить писати до Головного Офісї „Провидія”:

PROVIDENCE

813 N. FRANKLIN STREET, PHILADELPHIA, PA.

ГОСТИНЕЦЬ

Прекрасний Молитвенник

Вже вийшов з друку.

Оправлений в скїрку з золотими берегами коштує — \$2.00. Опровлений в полотно — \$1.25 цєт.

Замовленя просит ся посилати на адресу!

ORPHANAGE BOOK STORE, 832 North 7th Street, Philadelphia, PA.

МОЖЕТЕ ВИСИЛАТИ ГРОШІ ДО ВАШОГО КРАЮ ЯК ПОПЕРЕДНО. ПИТАЙТЕ ЗА ЦІНАМИ І НШИМИ ІНФОРМАЦІЯМИ У

JOHN NEMETH STATE BANK

1597 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y. Corner 83-rd Street.

НАКЛАДОМ „НАРОДНОЇ БІБЛІОТЕКИ”

під редакцією П. Кирилїона

вїпїшли дотепер отцє цікаві кїжочки:

- Птичка-червоногорличка, цїкаве оповіданє .. 10 цєт.
- Молодий Король і инші займаючі оповіданя 10 цєт.
- Розбїшаки в паломничїї оджі, дуже займаюче оповіданє для народу. Цїна .. 10 цєт.
- Пачкар, оповіданє з житя пачкаря, які переносили ріжні річи через границю. Цїна 10 цєт.
- Ікона Пречистої Дїви, оповіданє про затраченє сина вдови і про віднаденє його в чудесній спосіб. Цїна .. 10 цєт.
- На тихї води, на ясні зорї, сценїчний образ в чотирох дїях. Штука дуже патріотична. Написав В. Держирука. Виступає 17 осіб Цїна .. 25 цєт.
- Царицині черевички, комедія в чотирох актах. Написав В. Держирука на підставі повістї Гоголя. Цїна .. 25 цєт.

Для агентів значний опуст.

Замовленя враз з грїшми просит ся слати на адресу:

AMERICA

827 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОХОРОННИК
М. НЕСЕВИЧ,
817 North Franklin Street, Philadelphia, Pa.
В разї нещасливого випадку прошу пам'ятати на мою адресу з довірем звернутись до мене.
Bell Telephone: Market 1320.

УКРАЇНЦІ КУПУЙТЕ БІЗНЕСА!
Маю багато шторів, положених в околицях замешалих Українцями. Коли купити штор можете робити бізнесу від 600 до 1000 дол. тижнево. Подумайте, який можете мати дохід в тім інтересі. Хто має замір купити, прошу зголосити ся на адресу:
BASIL MATOLICZ,
2337 Orthodox St., FRANKFORD-PHILA., PA.
Bell Phone: Frankford 2530J.

DR. PETRUSKA,
добре знаний русько-словенський доктор, який студіював медицину як в Європі (у Відні) так і в Америці (в Філадельфії) і лікує з добрим успіхом і найліпшою метою недуги мушци, желуди і дїтїй. **СЕКРЕТНІ НЕДУГИ МУШЦИ ЙОГО СПЕЦІАЛЬНОСТЬ.**
Годнї офісїю: від год. 8 до 10 рано, від 2 до 4 пополуни і від 7 до 8 вечером.
DR. L. PETRUSKA,
328 Federal St., Philadelphia, Pa.
Bell Phone: Lombard 2923W.

МНОГО РАДІ МАТИ КАВАЛОК ЗЕМЛІ
в такім місці, де вже остє наш нарід. Коли хто хоче купити, нехай купить в Місїа, Н. Д. п'ять або десять-акрову фарму. Ми вже зїд сего часу спродасмо землю в тім місці і до сего часу остїмо там много людей та тепер кождий із того вдоволен, бо побач фарму є там много фарм, які затрудняють тисячі робітників. Українці мають свою школу української і своєю учителя. До англійської школи можуть діти вільно учатися, бо стрїтнара забірає дітї зовсім безплатно, а також великий-трон збирає дітї з тих улиць, кудя стрїтнара не доходить. Інтересовані повинні тепер скористати та оглянути нашу гарно zorganizовану колонію.
Пішити на адресу:
THE EUROPEAN COLONIZATION CO.
2337 Orthodox Street, Frankford-Philadelphia, Pa.
В. МАТОЛІЧ, менеджер.

ПОЧИНАЙТЕ ЙТИ ДО ЗДОРОВЛЯ ЗА ТРИ ЦЕНТИ

Колї Ви чуєтеш утомлені і вичерпані, коли терпите від нервовости, загальне ослабленє, боїт тодішн. утрату апетиту, несправність писку, запір, утрату соннї, несправність кровї, ревматизм, боїл в криках, безсонність, тоді пішити до нас і подати спосіб і адресу аби вишило Вам відворотно почоти без всяких дальших зобовязань з Вашої сторони, ЗОВСІМ ДАРОМ, вистарчуєчий на три дні засіб ліку.

JUVITO

средство заздешного цїлковито з чистих літ, які ростуть природно від думачи сонця і дощу. Се не є новий лік, але средство, яке випробовано і доказано його прикметами в тисячах случаях.

Ми даємо Вам сею оферту даром, бо чудові умови оплати і всего ліку є вдоволенє з наших літєв, які відати нам пацієнти присилають близького дня.

Тому дайте нам сиромуго пошочи і Вам в оплатеню доброго здоровля.

JUVITO LABORATORY,
South Hill Branch 25, Pittsburgh, Pa.

УВАГА: Коли хто з Ваших приятелів є слабий, дайте йому сею оповіданє. Ми радо вишиємо їм сїй лік даром на тридєньне агїє.

ДАРОМ
вишило кождому нашу ілюстровану книжочку під з. „МІЛІОН ЗА ВІНАХОДИ” яка містить понад 100 фотографій і ілюстрацій. Пішити по нїю ще нинї.
Am. Eur. Patent Off. Inc. (A.M.)
Mather Bldg., Washington, D. C.

DR. IGNATIUS STANKUS,
1210 S. Broad St. Philadelphia.
Годнї приймати: від год. 9 рано до 5. пополуни; в четвр від 6 до 9. вечером. В неділю від від 9. години рано до 4. попол.

